

Representantforslag 98 S

(2012–2013)

fra stortingsrepresentantene Hans Frode Kielland Asmyhr, Åse Michaelsen, Ulf Leirstein og Per Sandberg

Dokument 8:98 S (2012–2013)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Hans Frode Kielland Asmyhr, Åse Michaelsen, Ulf Leirstein og Per Sandberg om umiddelbar iverksettelse av straffeloven

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne ser med bekymring på den manglende implementeringen av ny straffelov. Anslag antyder at en slik implementering trolig ikke vil skje før tidligst i 2017.

Etter åtte år er en endeløs rekke utredninger det eneste regjeringen har klart å produsere. Ikke bare er arbeidet med implementeringen ennå ikke påbegynt; regjeringen vil fortsette å utrede saken til 2015, hele ti år etter at loven ble vedtatt. Forslagsstillerne mener det er meget kritikkverdig at regjeringen ikke engang klarer å påbegynne arbeidet med implementering av et så viktig stortingsvedtak i løpet av to stortingsperioder.

Det har allikevel ikke manglet på lovnader. I valgkampen før stortingsvalget i 2009 var daværende statsråd Knut Storberget stadig i media med et inntrykk av at nye straffebud var på plass. Dette ville, ifølge statsråden, medføre et kraftig skjerpet straffenivå for blant annet vold og voldtekt. Dette ble i praksis underkjent av Høyesterett i en dom den 13. november 2009, som omhandlet fars seksuelle omgang med sin datter under 14 år. Høyesterett sa her klart og tydelig at den nye straffeloven måtte tre i kraft før den kunne få innvirkning på straffenivået. Statsråd Knut Storberget repliserte da med å hevde at den nye straffeloven ville tre i kraft i løpet av 2012.

Statsråd Knut Storberget hadde rett i at anslått implementeringstid i 2009 var tre år, og med en estimert kostnad på 130 mill. kroner i Ot.prp. nr. 22 (2008–2009). Statsråden bør allikevel ha vært godt kjent med at det også står følgende i Ot.prp. nr. 22 (2008–2009):

«Behovet for bevilgningsendringer knyttet til ikrafttredelse av straffeloven 2005 vil måtte vurderes i forhold til- og tilpasses det økonomiske opplegget i statsbudsjettet for det enkelte år, og det er derfor ikke mulig nå å fastsette et tidspunkt for ikraftsetting».

Regjeringen har med andre ord bevisst nedprioritert implementeringen av straffeloven av 2005.

Etter nye utredninger i 2010 mente regjeringen at kostnaden ved nye datasystemer tilpasset den nye straffeloven ville koste over én mrd. kroner. Senere samme år innrømmet statsråd Knut Storberget fra Stortingets talerstol at IKT-løsninger i politiet ikke ble prioritert. Politidirektør Odd Reidar Humlegård hevdet tidligere i år (2013) at arbeidet har «kommet for sent i gang». Politidirektør Humlegårds uttalelser er, etter forslagsstillerens syn, mildt sagt en underdrivelse, og hele prosessen vitner om kaos og liten gjennomføringsvilje fra regjeringens side. Dette kommer på spissen om man ser på Gjørsv-kommisjonens rapport i 2012 der det slås fast at «politiet ikke har noen IKT-strategi», syv år etter vedtakelsen av den nye straffeloven.

Dagens situasjon er at lovendringen ikke er klar før tidligst 2017, og det nyeste kostnadsoverslaget forespeiler en kostnad på utrolige 2,4 mrd. kroner. Regjeringen vil ikke engang starte arbeidet med de nye IKT-systemene før 2015, da de venter på KS2-godkjenning fra Finansdepartementet. At det er behov for ytterligere utredninger, åtte år etter at loven er vedtatt, vitner om en meget kritikkverdig prosjektstyring.

Det er, etter forslagsstillernes syn, uheldig at regjeringen synes å ha både liten gjennomføringsvilje og -evne når det kommer til iverksettelse av ny straffelov. Det er her viktig å understreke at dette ikke er uten konsekvenser. Den nye straffeloven er tvert imot den mest omfattende justispolitiske reform man har hatt i Norge på over 100 år.

Som eksemplifisering ønsker forslagsstillerne å minne om at utsettelsen har medført en forsinket implementering av den nye straffelovens maksimumsstraff på 30 år. Bloggere som oppfordrer til drap på polititjenestemenn har gått straffrie fordi 1902-loven ikke kriminaliserer dette. Høyesterett har også uttalt at de ikke kan forholde seg til strafferammene i en lov som ennå ikke er satt i kraft. Da den nye straffeloven jevnt over har høyere strafferammer enn den gamle, har dette medført at flere voldsofre har måttet se gjerningsmannen få en vesentlig lavere straff enn det straffenivået som har blitt vedtatt av Stortinget.

Det har vært hevdet at nye datasystemer må komme på plass hos politiet før den nye loven kan settes i kraft. Dette er etter forslagsstillernes syn ikke holdbart, ikke minst med tanke på at regjeringen etter åtte år ikke engang har påbegynt arbeidet med disse datasystemene. Forslagsstillerne mener dagens situasjon er uforsvarlig, og det er behov for umiddelbare tiltak. Det er dommerne som skal tolke den nye loven, og dette kan gjøres uavhengig av politiets datasystemer. Forslagsstillerne anmoder derfor regjeringen umiddelbart om å sette straffeloven av 2005 i kraft.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen umiddelbart implementere straffeloven av 2005.

11. april 2013